

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji

Departament Kontroli

Warszawa, dnia 21 listopada 2023 r.

Informacja o wynikach kontroli
na temat: Weryfikacja predyspozycji kandydatów do służby w Policji oraz ocena procesu
doskonalenia zawodowego policjantów w zakresie użycia środków przymusu bezpośredniego
w Komendzie Wojewódzkiej Policji w Łodzi.

I. Podstawa prawna

Czynności kontrolne zostały przeprowadzone na podstawie ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej¹.

II. Tryb kontroli

Kontrola została przeprowadzona przez Departament Kontroli Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w trybie zwykłym, zgodnie z *Planem kontroli Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji na rok 2022*.

III. Termin kontroli

Od 12 grudnia 2022 r. do 28 lutego 2023 r.

IV. Zakres kontroli obejmował następujące zagadnienia:

- 1) Organizacja procesu naboru oraz przestrzeganie procedur na wybranych etapach postępowania kwalifikacyjnego dotyczącego przyjęcia do służby w Policji, tj. badaniu psychologicznym, rozmowie kwalifikacyjnej oraz sprawdzeniu w ewidencjach, rejestrach i kartotekach.
- 2) Organizacja, analiza potrzeb oraz realizacja doskonalenia zawodowego w zakresie użycia środków przymusu bezpośredniego.
- 3) Nadzór nad prowadzeniem postępowań kwalifikacyjnych dotyczących przyjęcia do służby w Policji, a także realizacją doskonalenia zawodowego w Policji w zakresie użycia środków przymusu bezpośredniego.

V. Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2021 r. do 30 listopada 2022 r.

VI. Ustalenia kontroli – ocena kontrolowanej działalności:

Pozytywnie oceniono realizację przez Komendę Wojewódzką Policji w Łodzi² sposób realizacji zadań związanych z prowadzeniem postępowań kwalifikacyjnych do służby w Policji oraz z doskonaleniem zawodowym w zakresie użycia środków przymusu bezpośredniego.

¹ t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 224.

² Zwana dalej również KWP, KWP w Łodzi, Komendą lub jednostką kontrolowaną. KWP zapewnia obsługę Komendanta Wojewódzkiego Policji w Łodzi. Obszarem działania Komendy jest obszar województwa łódzkiego.

Zadania w powyższym zakresie realizowane były przez komórki organizacyjne KWP w Łodzi, tj. Wydział Doboru, Wydział Psychologów oraz Wydział Kadr i Szkolenia, które podlegały bezpośrednio Komendantowi Wojewódzkiemu Policji.

Pozytywnie oceniono realizację przez KWP w Łodzi działań obejmujących proces naboru oraz przestrzeganie procedur na wybranych etapach postępowania kwalifikacyjnego dotyczącego przyjęcia do służby w Policji. W sposób właściwy zorganizowano system przyjęć dokumentów od kandydatów oraz przygotowano pakiet informacji w zakresie dotyczącym doboru, który został zamieszczony na stronie internetowej KWP w Łodzi oraz Biuletynie Informacji Publicznej. Rzetelnie, na podstawie przedkładanych oryginałów dokumentów oraz dostępnych w Policji baz informatycznych sprawdzano prawdziwość danych zawartych w kwestionariuszu osobowym kandydata do służby. Każdy z kandydatów do służby w Policji był sprawdzany w Krajowym Systemie Informacji Policji i Krajowym Rejestrze Karnym. Dodatkowo, po uzyskaniu pozytywnego wyniku badania psychologicznego, w stosunku do kandydatów przeprowadzano wywiad środowiskowy. Kwalifikacji kandydatów dokonywała komisja powoływana decyzją Komendanta. We wszystkich skontrolowanych przypadkach została przeprowadzana rozmowa kwalifikacyjna z kandydatem do służby w Policji. We wszystkich analizowanych sprawach członkowie komisji sporządzili oceny a następnie wpisali je do arkuszy indywidualnej oceny kandydata do służby. Na ich podstawie sporządzano zbiorcze oceny z rozmów kwalifikacyjnych, które zamieszczano w arkuszach zbiorczej oceny kandydata do służby. Prawidłowo liczono punkty otrzymane przez kandydata do służby w ramach rozmowy kwalifikacyjnej. W sposób rzetelny i zgodny z przepisami prowadzono dokumentację dotyczącą ww. przedsięwzięć.

Niezależnie od powyższych ustaleń, działań naprawczych lub podjęcia czynności zapobiegających błędom w przyszłości, wymagają obszary związane z organizacją zadań w Wydziale Doboru, w związku ze stwierdzonymi w toku kontroli **uchybieniami**, do których zaliczono:

- brak spójności w zakresie używanej terminologii (wnioski, odwołania) w *Regulaminie KWP*³, Zakresie Zadań Wydziału Doboru i Karcie opisu stanowiska pracy Naczelnika tego Wydziału oraz w zadaniach ogólnych Wydziału Doboru zamieszczonych na stronie internetowej KWP i Biuletynie Informacji Publicznej;
- stosowanie w wewnętrznych aktach kierowania⁴ zapisów legalizujących działania z mocą wsteczną;
- wydanie decyzji 381/2022 z 25 listopada 2022 r. ze znacznym opóźnieniem w odniesieniu do wejścia w życie rozporządzenia w *sprawie postępowania kwalifikacyjnego* z 2022 r. będącego podstawą do jej wydania.

Należy podkreślić, że wskazane uchybienia nie wpłynęły na realizację procesu doboru, jednak ich wyeliminowanie wpłynie na jakość wykonywanych zadań, zmniejszy ryzyko w zakresie ewentualnych skarg ze strony kandydatów do służby w Policji oraz zapewni porządek w obszarze stanowienia prawa (wewnętrznych aktów normatywnych i aktów kierowania).

³ W jednostce kontrolowanej obowiązywał Regulamin Komendy Wojewódzkiej Policji w Łodzi z 5 września 2018 r. (ze zm.), zwany dalej *Regulaminem KWP*.

⁴ Aktami kierowania są decyzje wydawane przez kierowników jednostek organizacyjnych Policji w celu określenia zadań służbowych podległych jednostek i komórek organizacyjnych tych jednostek – definicja określona w § 6 zarządzenia Nr 17 Komendanta Głównego Policji w sprawie metod i form wykonywania w Policji zadań w zakresie legislacji, pomocy prawnej i informacji prawnej (Dz. Urz. KGP 2014 r., poz. 38 z późn. zm.) – zwanego dalej zarządzeniem w *sprawie metod i form wykonywania w Policji zadań w zakresie legislacji, pomocy prawnej i informacji prawnej*.

Pozytywnie oceniono również przeprowadzanie badań psychologicznych.⁵

Wszyscy psychologowie przeprowadzający badania psychologiczne posiadali niezbędne w tym zakresie uprawnienia, określone w decyzji⁶ Komendanta Głównego Policji w sprawie centralnego zbioru informacji „SYNAPS”.

Ustalono, że badania psychologiczne przeprowadzono zgodnie z obowiązującymi w tym okresie rozporządzeniami w sprawie postępowania kwalifikacyjnego z 2012 r. oraz 2022 r.⁷ Stosowano wszystkie wymagane metody badawcze. Wyniki badania psychologicznego dokumentowane były w „pozytywnej” lub „negatywnej” *Opinii psychologicznej kandydata do służby w Policji*.

Stosowane narzędzia badawcze miały na celu weryfikację predyspozycji intelektualnych, w szczególności ocenę poziomu rozwoju intelektualnego oraz predyspozycji osobowościowych, w szczególności ocenę funkcjonowania w sytuacjach trudnych oraz określenie poziomu dojrzałości społecznej. W badaniu psychologicznym nie były badane zaburzenia.

Pozytywnie oceniono także organizację oraz realizację doskonalenia zawodowego.

W KWP prowadzono rozpoznanie potrzeb szkoleniowych zarówno w zakresie szkolenia zawodowego lokalnego, jak i doskonalenia zawodowego centralnego, uwzględniając bieżące uwarunkowania funkcjonowania jednostek i komórek organizacyjnych KWP.

Prowadzono przedsięwzięcia z zakresu zastosowania i użycia środków przymusu bezpośredniego, taktyki i technik interwencji⁸. Realizowano polecenie skierowane przez Biuro Kadr, Szkolenia i Obsługi Prawnej Komendy Głównej Policji⁹ wprowadzające obowiązkowe szkolenia dotyczące interwencji i reagowania na niestandardowe zachowania osób, wobec których są one podejmowane.

Wskazać należy, że w KWP podejmowano działania mające zapewnić podniesienie oraz utrzymywanie odpowiedniego stopnia umiejętności z zakresu stosowania środków przymusu bezpośredniego oraz taktyki i technik interwencji, na poziomie niezbędnym do wykonywania zadań służbowych, w sposób mający bezpośredni wpływ na bezpieczeństwo osoby, wobec której środki te są podejmowane, a także bezpieczeństwo osobiste policjanta.

Organizacja, analiza potrzeb oraz realizacja doskonalenia zawodowego w zakresie użycia środków przymusu bezpośredniego w Komendzie odbywały się w sposób celowy i terminowy oraz z zachowaniem obowiązujących w tym obszarze przepisów. Niemniej

⁵ Powyższa ocena dotyczy wyłącznie kwestii formalnych, nie odnosi się natomiast do warstwy merytorycznej (jakości opinii psychologicznej i profesjonalizmu psychologów).

⁶ W okresie objętym kontrolą obowiązywały: decyzja nr 387 Komendanta Głównego Policji z dnia 6 października 2014 r. w sprawie prowadzenia centralnego zbioru informacji o badaniach psychologicznych „SYNAPS” (Dz. Urz. KGP z 2014 r. poz. 119); decyzja nr 39 Komendanta Głównego Policji z 16 lutego 2021 r. w sprawie prowadzenia centralnego zbioru informacji, w tym danych osobowych, o badaniach psychologicznych w Policji o nazwie „SYNAPS” (Dz. Urz. KGP z 2021 r. poz. 13 oraz z 2022 r. poz. 1), zwana dalej decyzją w sprawie centralnego zbioru informacji „SYNAPS” z 2021 r., decyzja nr 188 Komendanta Głównego Policji z 17 maja 2022 r. w sprawie prowadzenia centralnego zbioru informacji, w tym danych osobowych, o badaniach psychologicznych w Policji o nazwie „SYNAPS” (Dz. Urz. KGP z 2022 r. poz. 193), zwana dalej decyzją w sprawie centralnego zbioru informacji „SYNAPS” z 2022 r.

⁷ W okresie objętym kontrolą obowiązywały: - rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z 18 kwietnia 2012 r. w sprawie postępowania kwalifikacyjnego w stosunku do kandydatów ubiegających się o przyjęcie do służby w Policji (Dz. U. z 2012 r. poz. 432 ze zm.), uchylone 12.01.2022 r., zwane dalej rozporządzeniem w sprawie postępowania kwalifikacyjnego z 2012 r.; - rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z 12 stycznia 2022 r. w sprawie postępowania kwalifikacyjnego w stosunku do kandydatów ubiegających się o przyjęcie do służby w Policji (Dz. U. z 2022 r. poz. 109), weszło w życie 19.01.2022 r., zwane dalej rozporządzeniem w sprawie postępowania kwalifikacyjnego z 2022 r.

⁸ Zwane dalej również TITI.

⁹ Zwane dalej również BKSIOIP.

jednak stwierdzono, że badany obszar wymaga podjęcia niewielkich działań korygujących w zakresie stwierdzonych **uchybień**, do których należały:

- nieujęcie w *Programach zajęć* działań w zakresie sprawdzania poziomu przyswojenia wiedzy/umiejętności uczestników szkoleń;
- brak pisemnych umów lub zawieranie ich na krótkie okresy (jedynie na czas przeprowadzania egzaminów), a także korzystanie z obiektu sportowego wyłącznie w oparciu o umowę ustną.

Odnosząc się do powyższego należy zaznaczyć, że w równej mierze istotne jest badanie potrzeb i oczekiwań policjantów w zakresie przeszkolenia, jak również podejmowanie działań dotyczących zapewnienia właściwej infrastruktury i kadry instruktorów.

Pozytywnie oceniono podjęte działania dotyczące wprowadzenia systemu motywacyjnego dla instruktorów, jednakże działań korygujących w dalszym ciągu wymaga obszar ewaluacji szkoleń.

Na szkolenia z zakresu użycia środków przymusu bezpośredniego należy patrzeć wieloaspektowo, ponieważ ważne jest zarówno przygotowanie teoretyczne, tj. niezbędna w tym zakresie wiedza prawna, znajomość zasad etyki oraz ochrony praw człowieka, ale przede wszystkim umiejętności o charakterze praktycznym, które zapewnią zarówno bezpieczeństwo policjanta, jak i osoby, w stosunku do której podejmowana jest interwencja. Dlatego też, **pozytywnie** oceniono działania Wydziału Kadr i Szkolenia KWP w Łodzi w zakresie wykorzystywania spraw z postępowań wyjaśniających i dyscyplinarnych, skarg i zdarzeń nadzwyczajnych, bo to pozwalało na skuteczną diagnozę obszarów, które wymagały poprawy w celu podniesienia jakości wyszkolenia policjantów. Reasumując należy podkreślić, że na jakość wykonywanych zadań i wizerunek Policji (istotnie wpływający na zainteresowanie pełnieniem w niej służby) w ogromnym stopniu wpływa właściwie i sprawnie zorganizowany proces doboru, pozwalający na wybór kandydatów posiadających odpowiednie predyspozycje do pełnienia służby w Policji oraz jakość i systematyczność szkolenia odpowiadającego potrzebom instytucji, a także interesowi społecznemu, rozumianemu jako bezpieczeństwo obywateli.

Nadzór nad realizacją zadań będących przedmiotem kontroli oceniono **pozytywnie**. Komendant zapewnił odpowiednie warunki organizacyjne w tym zakresie. Obowiązujące mechanizmy nadzoru umożliwiały sprawdzanie prawidłowości podejmowanych czynności na poszczególnych etapach postępowania kwalifikacyjnego do służby w Policji oraz czynności w ramach doskonalenia zawodowego. Niemniej jednak, stwierdzone w toku kontroli **uchybień** dotyczące działalności Wydziału Doboru oraz Wydziału Kadr i Szkolenia, nad którymi bezpośredni nadzór sprawował kierownik jednostki kontrolowanej, wskazują na konieczność podjęcia działań usprawniających.

VII. Wnioski i zalecenia pokontrolne

W celu wyeliminowania ze służbowej działalności stwierdzonych w trakcie kontroli uchybień oraz usprawnienia funkcjonowania kontrolowanej jednostki, **zalecono**:

1. wykreślenie z *Regulaminu KWP* zadania przypisanego Wydziałowi Doboru w zakresie rozpatrywania odwołań kandydatów składanych w ramach postępowań kwalifikacyjnych do służby w Policji;
2. zweryfikowanie zapisów dotyczących zadań ogólnych Wydziału Doboru zamieszczonych na stronie internetowej KWP i w Biuletynie Informacji Publicznej pod kątem ich poprawności i zgodności z *Regulaminem KWP*;

3. niestosowanie w wewnętrznych aktach kierowania, tj. upoważnieniach do wykonywania czynności z upoważnienia organu, zapisów legalizujących określone działania z mocą wsteczną;
4. wydawanie na podstawie art. 268a *Kpa* imiennych upoważnień, tj. konkretnemu funkcjonariuszowi/pracownikowi, a nie na określone stanowisko;
5. dokonanie aktualizacji decyzji nr 14/2021 Komendanta Wojewódzkiego Policji w Łodzi z 8 lutego 2021 r. w sprawie *upoważnienia do podejmowania decyzji w imieniu organu w przedmiocie realizacji czynności z zakresu prowadzenia postępowania kwalifikacyjnego w stosunku do kandydatów ubiegających się o przyjęcie do służby w Policji*, poprzez ujęcie zadań wynikających z aktualnie obowiązujących przepisów, tj. rozporządzenia w sprawie *postępowania kwalifikacyjnego z 2022 r.*;
6. dokonanie zmian w decyzji nr 381/2022 Komendanta Wojewódzkiego Policji w Łodzi z 25 listopada 2022 r. w sprawie *powołania w Komendzie Wojewódzkiej Policji w Łodzi Zespołu do przeprowadzania rozmów kwalifikacyjnych z kandydatami do służby w Policji* poprzez określenie imiennego składu zespołu, o którym mowa w ww. decyzji;
7. przeszkolenie wszystkich członków zespołu, o których mowa w pkt. 6, do przeprowadzania rozmów kwalifikacyjnych z kandydatami do służby w Policji w zakresie obowiązujących przepisów kadrowych, aspektów psychologicznych przydatnych do wykonywania tego rodzaju czynności oraz pożądanych kompetencji miękkich od kandydatów do służby w Policji;
8. zwiększenie liczby praktycznych przedsięwzięć szkoleniowych z zakresu sprawności fizycznej z elementami taktyki i technik interwencji, w tym użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego, organizowanych w ramach doskonalenia zawodowego lokalnego w Komendzie Wojewódzkiej Policji w Łodzi oraz podległych jednostkach organizacyjnych Policji;
9. przeprowadzenie w Komendzie Wojewódzkiej Policji w Łodzi oraz podległych jednostkach organizacyjnych Policji szkoleń z zakresu etyki i praw człowieka, w kontekście użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego;
10. przeprowadzenie analizy stanu posiadanej w garnizonie mazowieckim infrastruktury wykorzystywanej na potrzeby przeprowadzania szkoleń, o których mowa w pkt 8, pod kątem funkcjonalnych walorów użytkowych ww. infrastruktury, a także spełniania norm bezpieczeństwa uczestników szkolenia;
11. wyegzekwowanie od kierowników podległych jednostek organizacyjnych Policji, nieposiadających własnej infrastruktury szkoleniowej, zawarcia z podmiotami pozapolicyjnymi stosownych pisemnych umów na korzystanie z ich infrastruktury (np. hal sportowych);
12. sporządzanie w ramach szkoleń z zakresu taktyki i technik interwencji *Programów zajęć* zgodnie z wzorem określonym w załączniku nr 2 do decyzji w sprawie *doskonalenia zawodowego*, tj. z uwzględnieniem informacji o działaniach w zakresie *sprawdzania poziomu przyswojenia wiedzy/umiejętności uczestników szkoleń*.